

Safareig públic de La Portalera

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de la Muralla, núm. 4
Alçada: 201

Coordenades:

Latitud: 41.63295
Longitud: 2.16155
UTM Est (X): 430164
UTM Nord (Y): 4609364

Classificació

Número de fitxa: 08033 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Número inventari: Sí (IPA 28436)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Caldes de Montbui (Pl. de la Font del Lleó, 11)
Fitxes associades:
[Safareig públic Santa Esperança](#)
Autoria de la fitxa: Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dl., 15/09/2008 - 02:00

Descripció

Safareig de planta rectangular que queda protegit per una coberta a doble vessant, amb un pendent molt suau. El safareig mesura 240 cm d'amplada per una llargada de 20 metres aproximadament, amb un regueró motllurat que envolta el perímetre dels baixants de la rentadora i per on, a cada extrem, l'aigua sobrant pot sortir cap a la canalització de desguàs. Aquest safareig es troba envoltat per un mur actualment restaurat i que està format a base de tapia i maó. En el recinte tancat s'hi accedeix, per una porta emmarcada amb una mena de pilastres que aguanten un frontó per sota del qual hi ha una porta de ferro forjat que dona pas a unes escales amb barana de ferro i disposades en forma piramidal. El mur, degut a la inclusió de la porta, guanya alçada i emmarca la porta i el frontó a l'interior del qual es pot observar l'escut de Caldes i es poden llegir les paraules "Lavadero Público". Al mur de migdia també hi ha una altra obertura formada per un arc de mig punt amb una porta en ferro forjat realitzat recentment per millorar l'accessibilitat. Adossat a aquest mur hi ha la pica d'aigua de 80 cm de fondària per 150 cm de llargada i 1 metre aproximat de fondària on a través d'un broc de ceràmica situat al mur, surt un raig considerable d'aigua calenta. Aquesta pica també té un acabament en rentadora. Per un conducte l'aigua d'aquesta pica va fins al safareig gran. A tot el perímetre del safareig hi ha un marxapeus d'uns 5 centímetres d'alçada.

Tots els murs han estat arrebossats i pintats. En els murs de ponent i nord, s'han col·locat 7 plafons informatius, fets de xapa de corten òxid (xapa de ferro oxidat).

L'aigua brolla a una temperatura de 48°C aproximadament.

Observacions:

Durant el treball de camp s'ha observat la presència de bugaderes fent bugada.

Història

Segurament l'origen del nom de La Portalera estigui relacionat amb l'antic portal que es trobava situat a partir dels carrers de la Sinagoga i d'Hostalrich.

L'any 1928, quan es va reformar la font del Lleó, els cistellers que portaven a estovar el vímet per a la fabricació de cistells i coves, van haver de canviar de lloc, portant a estovar el vímet al safareig de La Portalera, que es tractava d'un espai annex però independent. Aquest safareig va ser reformat i durant el mes de juliol de l'any 2008 acaben les tasques d'adequació. Les actuacions van ser possibles gràcies al Pla de Foment Turístic de Caldes de Montbui desenvolupat per la Regidoria de Turisme i també gràcies al projecte d'Escola Taller de Paleta de la Portalera.

En primer lloc durant el mes de març del 2007 un grup de 8 joves van dur a terme obres de rehabilitació i de recuperació de l'espai exterior estretament lligat al safareig per obrir-lo cap a la Riera de Caldes. Algunes de les actuacions més destacades van ser la neteja de l'espai en general, creant un accés per a minusvàlids, i la neteja i recuperació de les basses on es remullava el vímet i les llegums.

Per altra banda, a través del Pla de Foment Turístic de la vila, que plantejava com a un dels objectius la conversió dels safareigs termals en centres d'interpretació de l'aigua termal i la millora de la imatge del patrimoni arquitectònic de la vila, la Regidoria de Turisme, amb col·laboració de la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya, va dur a terme tot un seguit d'actuacions per un import aproximat de 30.000 € amb l'arranjament de les canonades d'aigua i arrebossat interior, la instal·lació d'una porta nova d'accés al safareig pel patí i d'una reixa protectora i finalment la primera fase de pintura del safareig: entrada i una part de l'interior.

També es va millorar el paviment per anivellar-lo; es col·locaren els tancaments d'acer laminat i es va modificar el traçat de la canonada que condueix l'aigua calenta fins al safareig, amb peces de ceràmica. Finalment es van instal·lar set plafons informatius fets de xapa de corten òxid, museïtzant el safareig.

Bibliografia

- AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI (1992). Plà Especial de Protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Caldes de Montbui. Ajuntament de Caldes de Montbui.
- CANELA BALSEBRE, Rosa M.; MARTÍNEZ, Manel; VIVANCOS, Iolanda. (2006). Els Safareigs públics de la conca del Barberà. Un testimoni de la feina de les dones en el passat. Revista d'etnologia de Catalunya, N° 28, pp. 110-111. Ed. Dep. de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.
- REVISTA TOT CALDES DE MONTBUI. (2008). Acaben les tasques d'adequació del safareig de la Portalera. Revista Tot Caldes de Montbui, núm. 1056, del 25 de juliol al 8 d'agost, pàg. 12. Ed. Gràfiques Lloreda.

